

Kraków dn. 01.09.2020 r.

Wnioski z Ekspertyzy zduńskiej

Usunąć błędy POP i przywrócić sprawdzone europejskie działania dla poprawy jakości powietrza przez rozwój stosowania ogrzewaczy pomieszczeń na drewno.

We współczesnej Europie jest wielu lobbystów żywo zainteresowanych przejęciem ogromnych środków przeznaczanych na transformację energetyczną w kierunku rozwoju stosowania technologii OZE i realizacji celu neutralności klimatycznej. Dlatego chętnie ograniczyliby a nawet wykluczyli z rynku Zielonej Energii swoją największą konkurencję, którą stanowią zapewniające najłatwiejszy dostęp do najtańszego ciepła współczesne ogrzewacze pomieszczeń opalane biomasą drzewną, tym bardziej, że obecny rozwój technologiczny pozwala stosować je już z powodzeniem do indywidualnego ogrzewania całych budynków mieszkalnych, a nie tylko do celów rekreacyjnych.

Nie powinno więc dziwić, że także na naszym krajowym rynku energetycznym związanym z technologiami indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych, obecne są działania, które chciałyby ograniczyć, a nawet wykluczyć możliwość stosowania ogrzewaczy pomieszczeń opalanych drewnem energetycznym.

W przedstawionej przez branżę zduńską Ekspertyzie wykazano, że wykorzystuje się w tym celu błędny wskaźnik, wynikający z nieuprawnionego porównywania i przyjmowania bez rozróżnienia metod badawczych, wysokości dwóch typów wskaźnika emisji pyłów ze spalania drewna w indywidualnych urządzeniach grzewczych. Błąd ten powoduje stosowanie do obliczeń efektu ekologicznego wielokrotnie zawyżonej wysokości emisji pyłów. Na tej podstawie w sposób wadliwy uzyskuje się drastycznie zawyżony ich wpływ na jakość powietrza w Krakowie i w Polsce. Stało się to główną przyczyną wykluczenia stosowania pieców i kominków na drewno w Krakowie. Jeszcze w pracach nad Uchwałą Antysmogową dla obszaru gminy Kraków w 2015 r. wskazywano konieczność wykluczenia stosowania wyłącznie „kopciuchów” węglowych, natomiast od 2016 r. opierając się na tak błędnie zawyżonych wskaźnikach, do POP Małopolskiego wpisano już możliwość wykluczenia stosowania ogrzewaczy pomieszczeń na drewno, co zrealizowano w przyjętej 15 stycznia 2016 r. Krakowskiej Uchwale Antysmogowej.

Wydaje się dziwnym, że błędu tego nie „zauważył” dotąd żaden krajowy instytut badawczy, w tym IOŚ-PIB. Dlatego też KOBiZE od wielu lat przyjmuje wysokie - na poziomie 267 g/GJ wskaźniki do raportowania w EMEP/EEA krajowej emisji ze spalania biomasy drzewnej. Równocześnie regionalne Programy Ochrony Powietrza (w tym małopolski), przyjmują wskaźniki na jeszcze bardziej zawyżonym poziomie (550-800 g/GJ), by uzasadniać tak swoje programy naprawcze, wprowadzające ograniczenia lub wykluczania stosowania biomasy drzewnej. W ten sposób skutecznie uniemożliwiają jej stosowanie do indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych OZE. Tak „różne” działania, inne niż w pozostałych krajach UE, wykluczają ze wspólnego rynku MŚP, branżę rzemiosła zduńskiego – i jak wykazuje Ekspertyza, w rzeczywistości utrudniają i spowalniają działania dla poprawy jakości powietrza, ograniczając je do możliwości stosowania głównie tylko droższych technologii grzewczych. Powoduje to również ograniczanie stosowania biomasy drzewnej która obecnie zalegając, bezużytecznie podlega biernemu spalaniu, a gdyby została wykorzystana do celów grzewczych, pozwoliłaby zastąpić stosowane kopalne źródła energii (węgiel, gaz) zmniejszając emisję gazów

cieplarnianych i zapewniając dostęp do najtańszego OZE. Przyczyniło by się również do tego wprowadzenie krajowych regulacji pozwalających rejestrować ilość spalonego w ogrzewaczach pomieszczeń drewna energetycznego, by móc zaliczać je do krajowego bilansu energetycznego jako OZE (Dyrektywa UE - RED II).

W zaistniałej sytuacji, dopóki nie zostanie usunięty błędny wskaźnik, tak długo będzie można w sposób bezzasadny ograniczać lub wykluczać stosowanie pieców i kominków opalanych biomasą drzewną, a co najważniejsze, zdecydowanie spowalniać proces likwidacji starych „kopciuchów” węglowych, gdyż zostanie uniemożliwiona ich zamiana na źródła ciepła równie – a nawet 2-krotnie tańsze, które spełniając wymogi Ekoprojektu będą gwarantować czyste spalanie o emisji pyłów poniżej 26g/GJ – a więc 20-30-krotnie niższą niż to przyjęto do obliczeń efektu ekologicznego w POP małopolskim.

Ponadto, promując zamianę „kopciuchów” głównie na znacznie droższe technologie OZE (PC, PV) lub na gaz, wymusza się konieczną przy ich stosowaniu kosztowną termomodernizacją budynków, co w ten sposób znacząco podraża Program Czyste Powietrze, zmniejszając w rezultacie ilość wymienianych „kopciuchów” rocznie.

Wykazane w przedstawionej Ekspertyzie tak drastyczne błędy w wprowadzonych i proponowanych w POP małopolskim działaniach naprawczych polegających na ograniczaniu i wykluczaniu spalania drewna w ogrzewaczach pomieszczeń, uzasadniają postulat rzemieślników z branży zduńskiej, doprowadzenia do jak najszybszego ich skorygowania i wprowadzenia w ich miejsce właściwych działań, które będą intensywnie promowały i wspierały jak najszersze stosowanie i wykorzystywanie dla indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych biomasy drzewnej, naszego największego polskiego OZE. W ten sposób będzie można w najtańszy możliwy sposób, w ramach wymaganego europejskiego Zielonego Ładu znacząco zwiększyć wykorzystywanie OZE i przyspieszyć realizację celu neutralności klimatycznej. Przyjmując, że dla ogrzewania jednego budynku potrzebujemy rocznie ok. 15 MWh energii, to wielkość ta pomnożona przez potencjalną ilość gospodarstw domowych wyposażonych w strategiczną infrastrukturę energetyczną jest tak wysoka, że pozwoliłaby zauważalnie zwiększyć krajowy poziom wykorzystywania OZE i skutecznie wspomóc realizację celu neutralności klimatycznej. Również sami mieszkańcy bardzo by skorzystali, uzyskując wsparcie w dostępie do najtańszego źródła ciepła, które równocześnie zwiększyłoby ich bezpieczeństwo energetyczne, uniezależniając ogrzewanie domów od dopływu prądu elektrycznego czy importowanych paliw. Obecna pandemia dodatkowo wskazała na konieczność posiadania rozsądnych strategicznych buforów bezpieczeństwa, gdyż zapewnienie ciepła mieszkańcom w naszej strefie klimatycznej należy do podstawowych potrzeb społecznych.

W tej sytuacji, jak najszybsze uchylenie krakowskiego zakazu w zakresie spalania drewna – choć już wyłącznie w gwarantujących europejski poziom emisji pyłów i pozostałych związków ogrzewaczach pomieszczeń, staje się postulatem oczywistym i powinno stanowić modelowy wzór dla wszystkich innych krajowych POP i uchwał antysmogowych, które również powinny wskazywać, jak najskuteczniej i w najbardziej ekonomiczny sposób wykorzystywać w walce o czyste powietrze najstarszą i największą technologię OZE – opartą na spalaniu drewna energetycznego w indywidualnych ogrzewaczach pomieszczeń.

Jeżeli w rzeczywistości emisja pyłów ze spalania drewna w ogrzewaczach pomieszczeń jest dziś – nie tak jak twierdzi uzasadnienie do krakowskiej uchwały antysmogowej o 70% **wyższa** od emisji z kotłów i pieców węglowych, lecz jak to wskazuje dobitnie Ekspertyza – 10-krotnie od niej **niższa** – czyli na poziomie uznawanym w całej Europie i na świecie za całkowicie bezpiecznym dla środowiska i zdrowia mieszkańców, to powinniśmy wszyscy, którym zależy na jak najszybszym oddychaniu czystym powietrzem – tak jak to czyni się dzisiaj w innych krajach europejskich, (i czego dowodzi osiągnięta tam poprawa jakości powietrza) – jak najszybciej przywrócić możliwość i intensywną promocję spalania drewna energetycznego, w gwarantujących taki poziom emisji ogrzewaczach pomieszczeń. W ten sposób o wiele skuteczniej i szybciej usuniemy spalanie węgla w starych „kopciuchach” węglowych i zastąpimy je spalaniem drewna energetycznego – którego mamy pod dostatkiem.

Należy zatem przede wszystkim uznać wskazany w Ekspertyzie błąd i jak najszybciej usunąć go, przyjmując do obliczeń efektów ekologicznych w regionalnych POP rzeczywiste i aktualne poziomy wskaźników emisji. W ten sposób podejmujemy skuteczne działania naprawcze, oparte na jak najszerszym promowaniu i wspieraniu stosowania ogrzewaczy pomieszczeń (współczesnych pieców i kominków) spalających drewno – POLSKIE OZE.

Gdyby w krakowskiej uchwale antysmogowej z 15.01.2016 r. – która wchodziła w życie dopiero 1.09.2019 r., uwzględniono różniące metody badawcze i obowiązujący od 2016 r. aktualny wskaźnik dla pyłu TSP z Raportu Technicznego EMEP/EEA w wysokości 54 g/GJ (a więc tylko 2 – krotnie wyższym niż wyznaczony dla krajów UE przez Ekoprojekt limit 26 g/GJ) i na jego podstawie ponownie wykonano by symulacje emisji dla Krakowa opierając się na danych z inwentaryzacji urządzeń, wówczas okazałoby się, że zakaz spalania drewna nie ma zupełnie uzasadnienia.

Wystarczyło by zatem przyjąć podobnie jak w małopolskiej uchwale antysmogowej z 2017 r., tylko zakaz użytkowania urządzeń niespełniających wymogów Ekoprojektu, i osiągnięto by efekt obniżenia stężeń nawet w obszarach przekroczeń do poziomu poniżej 10 µg/m³ z niskiej emisji.

W uzupełnieniu wniosków wynikających z przedstawionej Ekspertyzy należy także podkreślić, że jeżeli władze odpowiedzialne za ochronę środowiska i sektor gospodarki energetycznej, będą chciały rzeczywiście przyspieszyć poprzez promocję spalania drewna w piecach i kominkach, realizację programu Czyste Powietrze, powinny przyjąć również proponowane przez Cechy, Izby Rzemieśnicze i Związek Rzemiosła Polskiego rozwiązania, które polskiemu rzemiosłu (w tym zduńskiemu) przywrócą dawny blask i europejską skuteczność, przywracając sprawdzone zasady szkolnictwa zawodowego, oparte na koniecznej przynależności do zawodowych organizacji branżowych – tradycyjnych cechów. Poświadcza nam to nasza wielowiekowa tradycja oraz obecna praktyka w krajach Europy zachodniej – którym oszczędzone było przeżywanie takich jak u nas „eksperymentów” gospodarczych, które pozbawiły nas regulacji warunkujących normalne funkcjonowanie i rozwój rzemiosła.

W załączeniu Ekspertyza: <http://zduni.eu/ekspertyza-bledy-krakowskiej-uchwaly-antysmogowej/>

- Zastępca Prezesa Zarządu

Związku Rzemiosła Polskiego w Warszawie

- Prezes Małopolskiej Izby Rzemiosła

i Przedsiębiorczości w Krakowie

- Starszy Małopolskiego Cechu Zduńców

i Zawodów Pokrewnych

- Przewodniczący Ogólnopolskiego

Porozumienia Organizacji Zduńskich

i Kominkowych

**MAŁOPOLSKA IZBA RZEMIOSŁA
I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**
31-008 Kraków, ul. Św. Anny 9
tel. (012) 422-05-95, fax 422-68-42
NIP 675-02-00-019

Janusz Kowalski

Jacek Ręka

**MAŁOPOLSKI CECH ZDUNÓW
I ZAWODÓW POKREWNYCH**

ul. Balička 320
30-198 Kraków
tel./fax: (0-12) 637-36-23
NIP: 677 24 04 048

PekaO S.A.: 56 1240 4650 1111 0010 6816 8686